

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410-610-[7/39581] 294

12 Mart 2014

17731

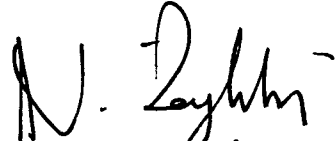
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25/02/2014 tarihli ve 43452547-120.00-166138 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/39581 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EKLER:

1- Cevap yazısı (4 sayfa)

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/39581 sayılı yazılı soru önermesine ilişkin sorular ve cevaplar:

Sorular:

1. 2014 Şubat itibarı ile Ekonomi Bakanlığı'nın yüksek katma değer üreten anların belirlenmesi ve ihracatçıların/üreticilerin bu alanlara yönlendirilmesi adına yürütmekte olduğu çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadır?
2. 2014 Şubat itibarı ile Ekonomi Bakanlığının ürün ve Pazar çeşitliliğin artırılması suretiyle Türkiye'nin ihracatının bölgesel şoklara karşı direncinin artırılması adına yürütmekte olduğu çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadır?
3. 2014 Şubat itibarı ile Ekonomi Bakanlığı'nın dış ticaret mevzuatı ve uygulamalarının basitleştirilmesi adına yürütmekte olduğu çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadır?

Cevaplar:

637 sayılı KHK ile Ekonomi Bakanlığının ihdas edilmesinin hemen akabinde, yatırım teşvik politikalarının başta 2023 hedefleri olmak üzere reel sektör taleplerini, küresel ekonomi ve ülke ekonomisindeki gelişmeleri dikkate alan yeni bir anlayışla gözden geçirilmesi ve ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden inşa edilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Tüm ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin etkin katılımı ile gerçekleştirilen çalışmaların ardından yeni yatırım teşvik sistemi 19 Haziran 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Karar ile ülkemizdeki yatırım potansiyelini harekete geçirecek çok sayıda yeni düzenleme hayata geçirilmiştir. Söz konusu düzenlemelerden bir tanesi de, ithalata bağımlı olduğumuz ara malı ve ürünlerin Türkiye'de üretilmesini ve Türkiye'nin yüksek ve orta-yüksek teknoloji ürün ihracatını artıracak bir üretim sistemine geçilmesini sağlamak üzere, Ar-Ge içeriği yüksek, yüksek teknoloji ve yüksek katma değerli "Stratejik Yatırımların Teşviki" uygulamasının sisteme entegre edilmesidir.

Stratejik yatırımlar yatırım yerine bakılmaksızın Gümrük Vergisi Muafiyeti, KDV İstisnası, Vergi İndirimi, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Yatırım Yeri Tahsisi, Faiz Desteği, KDV İadesi ve sadece 6. bölgede geçerli olmak üzere Gelir Vergisi Stopajı Desteği ve Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteklerinden faydalandırılmaktadır.

Diğer taraftan, yatırım – üretim – ihracat – istihdam değer zincirini destekleyen; ar-ge, inovasyon, tasarım ve markalaşmaya değer veren bir yaklaşım ile kurguladığımız ihracatta devlet yardımları sisteminin nihai hedefi, ihracatçılarımızı yüksek teknoloji ve katma değerli ürünler ihraç etmeye yönlendirmektir.

Bu çerçevede, uluslararası markalaşma potansiyeli olan firmalarımızın, üretimlerinden pazarlamalarına, satışlarından satış sonrası hizmetlerine kadar bütün süreçleri kapsayacak şekilde yönetsel bilgi birikimi, kurumsallaşma ve gelişimlerini sağlayarak uluslararası pazarlarda kendi markalarıyla yer almaları ve bu sayede olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi amacıyla oluşturulmuş bir marka destek programı olan TURQUALITY® Projesi, 2006/4 sayılı Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve TURQUALITY®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında yürütülmektedir.

Ayrıca, markalaşma faaliyetlerinin önemli bir unsuru olan tasarımın desteklenmesi, tasarımcı şirketlerimizin yetkinliklerinin geliştirilmesi ve yurtdışında bilinirliklerinin artırılması, nitelikli tasarımcılar yetiştirilmesi ve Türkiye’de tasarım kültürünün yaygınlaştırılmasını amaçlayan destekler, *2008/2 sayılı Tasarım Desteği Hakkında Tebliğ* çerçevesinde verilmektedir. Buna ilave olarak, dış pazarlarda daha kalıcı yer edinebilme amacıyla olan firmalarımızın reklam, tanıtım, pazarlama, marka tescil ve korunması, birim açma giderleri *2010/6 Sayılı Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ* kapsamında belli oranlarda karşılanmaktadır.

Öte yandan, daha fazla katma değer yaratan işlenmiş tarım ürünlerimizin ihrac potansiyelinin değerlendirilebilmesini teminen 2013/4 sayılı Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi Yardımlarına İlişkin Tebliğ kapsamında ilave destekler sağlanmaktadır.

Son olarak, inovasyon ve Ar-Ge’ye dayalı, katma değerli ve rekabet gücü yüksek, ileri teknoloji ürünlerin ihracatımızdaki payının artırılmasına yönelik yeni destek mekanizmalarının geliştirilmesi konusunda yoğun çalışmalar sürdürülmektedir.

Ülkemizin ürün ve pazar çeşitliliğinin artırılması ve dünyada yaşanan bölgesel şoklara daha dirençli hale gelmesi amacıyla, ihracatımızda pazar çeşitlendirilmesi yapılmakta olup, bu kapsamda, Bakanlığım tarafından önemli bir Pazar olan Amerika kıtasına yönelik olarak, “*ABD Stratejisi*” ve “*Latin Amerika ve Karayip Ülkeleri ile Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi*” yürütülmektedir.

ABD ile ikili siyasi ilişkilerin “model ortaklık” olarak tanımlanacak düzeyde olması ve ekonomik ve ticari ilişkilerin de bu seviyeye taşınması amacıyla, “*Ekonomik ve Ticari Stratejik İşbirliği Çerçevesi*” (ETSİÇ) ve “*ETSİÇ Türkiye-ABD İş Konseyi*” gibi yeni mekanizmalar çerçevesinde yürütülen çalışmalar, ticari ilişkilerin daha dengeli bir yapıda geliştirilebilmesi için önemli bir fırsat olarak görülmektedir.

ABD pazarına yönelik stratejimiz, ihracatı artırmaya yönelik olarak “eyalet bazlı” ve “sektör bazlı” bir yaklaşıma dayanmakta olup ABD’nin 50 eyaletinden GSMH büyüklükleri ve dış ticarete oynadıkları rol itibarıyla dikkat çeken New York, Kaliforniya, Teksas, Georgia, Illinois ve Florida eyaletleri stratejimiz kapsamında hedef olarak seçilmiştir.

Diğer taraftan, Latin Amerika Bölgesi, yüzölçümü, nüfusu ve doğal zenginlikleriyle çok büyük bir pazar olmanın yanı sıra, ekonomik anlamda son yıllarda kaydettiği gelişmelerle gelecek vadeden önemli bölgelerin başında gelmektedir.

Yıllar boyu, Türkiye ile Latin Amerika ve Karayip ülkelerinin aralarındaki coğrafi uzaklık ve birbirlerini yeterince tanımamaları, dil problemleri, vize almada zorluk yaşanması, yüksek gümrük vergileri, yasal altyapı yetersizliği gibi çeşitli nedenler ikili ve bölgesel ilişkilerin, potansiyelin çok altında seyretmesine sebep olmuştur.

Ancak, son dönemde bu durum, her iki tarafın da girişimleriyle yerini birçok alanda işbirliğine ve gün geçtikçe artan ticari ve ekonomik ilişkilere bırakmış ve Latin Amerika ve Karayipler bölgesi, Türkiye için önemli ticari partnerlerden biri haline gelmiştir.

Bu çerçevede, Bakanlığım bünyesinde, 2006 yılında “*Latin Amerika ve Karayip Ülkeleri ile Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi*” başlatılmıştır. Bahse konu

Strateji kapsamında, 2014-2015 dönemi için, Brezilya hedef ülke, Meksika, Peru, Arjantin, Şili ve Kolombiya ise öncelikli ülkeler olarak belirlenmiştir.

Yukarıda mezkur hususların yanı sıra, Bakanlığım tarafından, Afrika kıtası ve Asya-Pasifik bölgesine yönelik olarak da, ülke ve bölge stratejileri kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

2008 yılı son çeyreğinden itibaren dünyayı etkisi altına alan küresel ekonomik krizden ülkemizin asgari düzeyde etkilenmesi ve tehditlerin fırsata dönüştürülerek küresel ticaretten daha fazla pay alınması amacıyla benimsenen en önemli stratejilerden birisi “yeni pazarlara girmek” ve “mevcut pazarlarımızdaki payımızın artırılması” olmuştur.

Bu kapsamda, ihracatçılarımızın yurt dışı pazarlarla ilgili ihtiyaçlarına hızlı ve etkin şekilde cevap vermek ve gerçekleştirilecek faaliyetlerin planlamasından icrasına ve son olarak takibine kadar her aşamada verimliliğin sağlanmasını teminen, 2009 yılında ilgili paydaşların temsil edildiği iki ayaklı yeni bir yapı oluşturulmuştur. Söz konusu yapılanmanın “**Enformasyon**” ayağının ana gövdesini “**Ülke Masaları**” oluşturmaktadır. Bu yeni yapı kapsamında “Ülke Masaları”, başta KOBİ’ler olmak üzere ihracatçılarımızı ve sivil toplum kuruluşlarını bilgilendirmek amacıyla ülke raporları hazırlanarak değişik araçlarla ihracatçılarla paylaşılmakta, ülke sunumları yapılmakta ve yerinde pazar araştırmaları gerçekleştirilmektedir.

Öte yandan, oluşturulan yeni yapının ikinci bölümü olan “**Aksiyon**” ayağında ise ilgili kurum ve kuruluşlardan müteşekkil *Pazara Giriş Komitesi* marifetiyle belirlenen 17 hedef ve 27 öncelikli ülkeye yönelik eylem planları hazırlanmakta ve ihracatçılarımız çeşitli desteklerle bu pazarlara yönlendirilmeye çalışılmaktadır. Bilhassa ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği halinde ticaret heyeti, sektörel ticaret heyeti, alım heyeti ve özel nitelikli alım heyeti programları düzenlenmekte; uluslararası fuar katılımları özendirilmektedir.

Aynı şekilde, ihracatta devlet yardımları sistemimiz içerisinde özellikle *2011/1 sayılı Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ* ve *2010/8 sayılı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ* kapsamında verilen destekler de daha fazla sektörümüzü daha geniş bir yurt dışı pazar ağına kavuşturmaya hizmet etmektedir.

Dış ticaret mevzuatı ve uygulamalarının basitleştirilmesini teminen, Bakanlığım görev alanında bulunan ihracat ve ithalata yönelik denetim, uygunluk ve izin işlemlerinin elektronik ortamda risk esaslı olarak yapılmasına olanak sağlayan web tabanlı bir yazılım olan Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) projesi, 2010 yılının sonlarına doğru hayata geçirilmiştir. 31/12/2013 tarihli ve 28868 sayılı (1.mükerrer) Resmi Gazete’de yayımlanan 2014/1, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16 ile 18 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi Tebliğleri kapsamında gerçekleştirilen tüm denetimler TAREKS üzerinden risk esaslı olarak yürütülmektedir. Böylece riskli ürünlerin denetimine ağırlık verilerek kamu kaynaklarının etkin ve verimli olarak kullanılması amaçlanmaktadır.

TAREKS, 7/24 dünyanın her yerinden internete e-imza ile girilerek kullanılabilmesi yönüyle erişimi son derece kolay bir uygulama olarak dikkat çekmektedir. TAREKS’in yürürlüğe konulmasıyla birlikte, kâğıt ortamından elektronik ortama geçilmesi ve ticari kalite ve ürün güvenliği denetimlerine ait tüm bilgi ve belgelerin elektronik ortamda kayıt altına alınması sağlanmıştır. TAREKS, denetim işlemlerinin daha hızlı ve etkin olarak yapılmasına olanak sağlayarak iş dünyasının önündeki bürokratik engelleri azaltmıştır. Öte yandan,

denetim işlemlerinin kâğıt ortamından elektronik ortama aktarılması ile kâğıt israfının önüne geçilmiştir.

Benzer şekilde, Dâhilde İşleme Rejimi kapsamındaki ihracata ilişkin tüm işlemleri zaman ve mekân kısıtlaması olmadan bilgisayar ortamında anında yapabilme imkanı sağlayan Dâhilde İşleme Rejimi Otomasyon Projesi, 2006 yılından bu yana uygulanmaktadır. Öte yandan, tüm devlet yardımlarının ortak bir çatı altında toplanarak Bakanlığım alt yapısına uygun, çok katmanlı ve web tabanlı yazılım mimarisi ile günümüz teknolojisine uygun şekilde geliştirilmesine yönelik teknik çalışmalar devam etmektedir.